

URZĄD STATYSTYCZNY W BYDGOSZCZY
ul. Konarskiego 1-3, 85-066 Bydgoszcz

Kontakt: e-mail: KancelariaUSBDG@stat.gov.pl
tel. 52 366 93 90
faks 52 366 93 56

Internet: <http://bydgoszcz.stat.gov.pl>

KOMUNIKAT O SYTUACJI SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ WOJEWÓDZTWA KUJAWSKO-POMORSKIEGO W LUTYM 2016 R.

Nr 02/2016

opublikowany 29.03.2016

- ⇒ W lutym 2016 r. odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku o 3,0% (przed rokiem wzrost o 0,8%).
- ⇒ Stopa bezrobocia rejestrowanego (14,0%) spadła w skali roku o 2,0 p. proc., a w stosunku do stycznia 2016 r. wzrosła o 0,1 p. proc. Do urzędów pracy wpłynęło mniej ofert pracy niż w lutym 2015 r. oraz więcej w porównaniu ze styczniem 2016 r.
- ⇒ W lutym br. przeciętne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw rosło wolniej w ujęciu rocznym niż przed rokiem (wzrost o 3,6%, w analogicznym miesiącu 2015 r. wzrost o 4,1%).
- ⇒ W porównaniu z lutym 2015 r. spadły ceny większości artykułów żywnościowych oraz ceny usług związanych z kulturą; wzrosły natomiast koszty użytkowania mieszkania i ceny usług związanych ze zdrowiem.
- ⇒ W skupie, zarówno w skali miesiąca, jak i roku, obniżyły się ceny pszenicy, żywca wołowego i mleka, a wzrosły ceny żyta. W odniesieniu do stycznia br. w skupie odnotowano niższy poziom cen ziemniaków (o 0,1%), a w porównaniu z lutym ub. roku niższe były ceny żywca wieprzowego (o 5,8%) i żywca drobiowego (o 6,5%). Na targowiskach w stosunku do poprzedniego miesiąca spadły ceny pszenicy (o 1,2%), żyta (o 0,7%) i ziemniaków (o 0,9%), a wzrosły ceny prosiąt na chów (o 4,8%). W porównaniu z lutym 2015 r. wzrosły targowiskowe ceny większości produktów rolnych (wyjątek stanowiły ceny prosiąt na chów, które spadły o 14,5%). Uwarunkowania do chowu trzody chlewnej polepszyły się.
- ⇒ Produkcja sprzedana przemysłu wzrosła w skali roku (o 7,5%, wobec wzrostu o 1,5% w lutym ub. roku). W skali roku odnotowano wzrost produkcji budowlano-montażowej w przedsiębiorstwach budowlanych o 35,8% (przed rokiem notowano spadek o 9,2%).
- ⇒ Liczba mieszkań oddanych do użytkowania była większa niż w lutym 2015 r. (o 63,4%). Najwięcej mieszkań przekazali inwestorzy budujący mieszkania indywidualne. W skali roku odnotowano lepsze efekty we wszystkich formach budownictwa mieszkań oddanych do użytkowania.
- ⇒ W lutym 2016 r. w skali roku odnotowano wzrost zarówno sprzedaży detalicznej (o 8,6%), jak i hurtowej (o 10,1%).
- ⇒ Nakłady inwestycyjne poniesione przez przedsiębiorstwa w 2015 r. były wyższe niż przed rokiem o 15,6%. Niższa niż w analogicznym okresie ub. roku była wartość kosztorysowa inwestycji rozpoczętych o 11,6%.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie kujawsko-pomorskim w marcu 2016 r.”

ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Bydgoszczy:
<http://bydgoszcz.stat.gov.pl>
w dniu 29 marca 2016 r.

SPIS TREŚCI

	Strona
Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	8
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	11
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	16
Rynek wewnętrzny	18
Nakłady inwestycyjne	18
Wybrane dane o województwie kujawsko-pomorskim	20

UWAGI OGÓLNE

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz o produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw, dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankietatorów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2010 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

W przypadku gdy dynamika przekracza 1000% użyto określenia „wielokrotnie”.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności — PKD 2007.

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI 2007 (PKD 2007)

skrót	pełna nazwa
	sekcje
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
	działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna, oraz korka z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
gospodarka odpadami; odzysk surowców	działalność związana ze zbieraniem, przetwarzaniem i unieszkodliwianiem odpadów; odzysk surowców
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

ZNAKI UMOWNE

Kreska	(–)	–	zjawisko nie wystąpiło.
Kropka	(.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak	(x)	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak	(*)	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak	(Δ)	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo kujawsko-pomorskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez US w Bydgoszczy oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

RYNEK PRACY

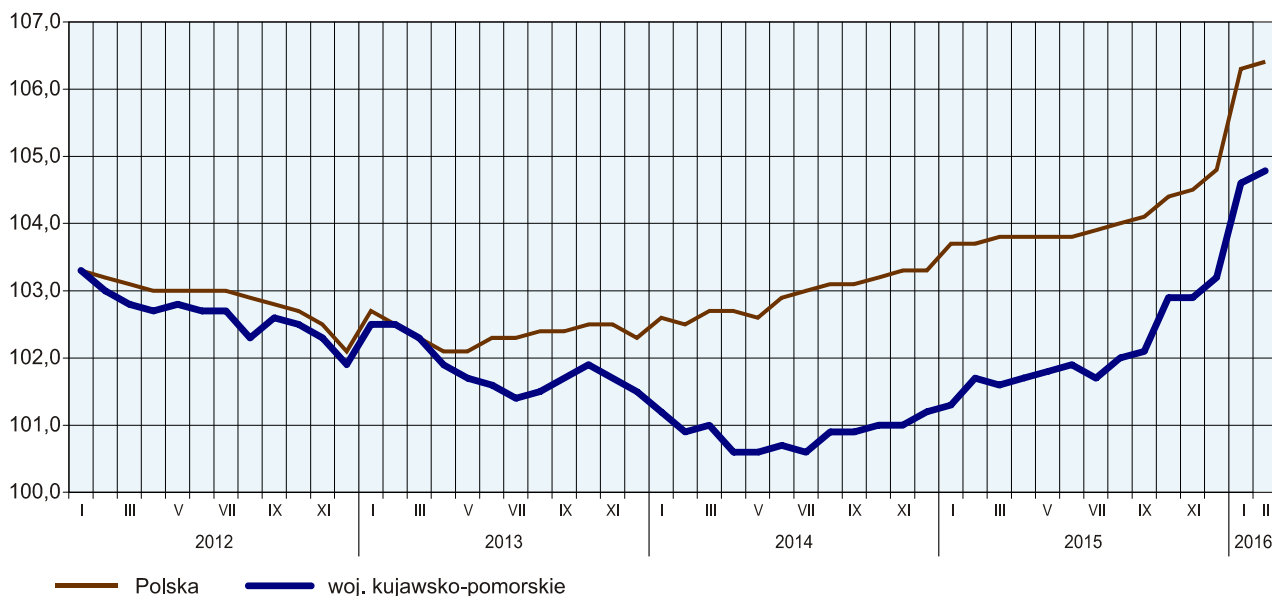
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2016 r. ukształtowało się na poziomie 248,7 tys. osób, tj. o 3,0% wyższym niż przed rokiem (w lutym 2015 r. wyższym o 0,8%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** wyniosła 14,0%, tj. o 2,0 p. proc. mniej niż przed rokiem.

W lutym 2016 r. największy wzrost przeciętnego zatrudnienia w skali roku odnotowano w zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,3%). Ponadto, wzrost większy niż przeciętny w województwie zanotowano w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 6,5%) oraz w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,8%). Przeciętne zatrudnienie najbardziej zmniejszyło się w informacji i komunikacji (o 2,2%).

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	II 2016		I-II 2016	
	w tys.	II 2015 = 100	w tys.	I-II 2015 = 100
O g ó ł e m	248,7	103,0	248,5	103,1
w tym:				
Przemysł	129,5	102,6	129,4	102,7
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	120,4	102,7	120,4	102,8
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	6,3	100,9	6,3	100,8
Budownictwo	18,7	99,1	18,8	100,0
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	50,7	106,5	50,7	106,6
Transport i gospodarka magazynowa	14,2	101,5	14,2	102,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3,1	111,3	3,0	110,8
Informacja i komunikacja	2,0	97,8	1,9	94,6
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4,3	102,0	4,3	101,8
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	14,0	104,8	13,8	104,0

DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO ZATRUDNIENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW (przeciętna miesięczna 2010=100)

W odniesieniu do stycznia 2016 r. przeciętne zatrudnienie wzrosło o 0,2%, w tym najbardziej w sekcji informacja i komunikacja (o 5,9%), administrowanie i działalność wspierająca (o 2,4%) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 2,0%).

Na tle pozostałych województw w lutym 2016 r. Kujawsko-Pomorskie pod względem przeciętnej liczby zatrudnionych osób zajęło 8 lokatę w kraju.

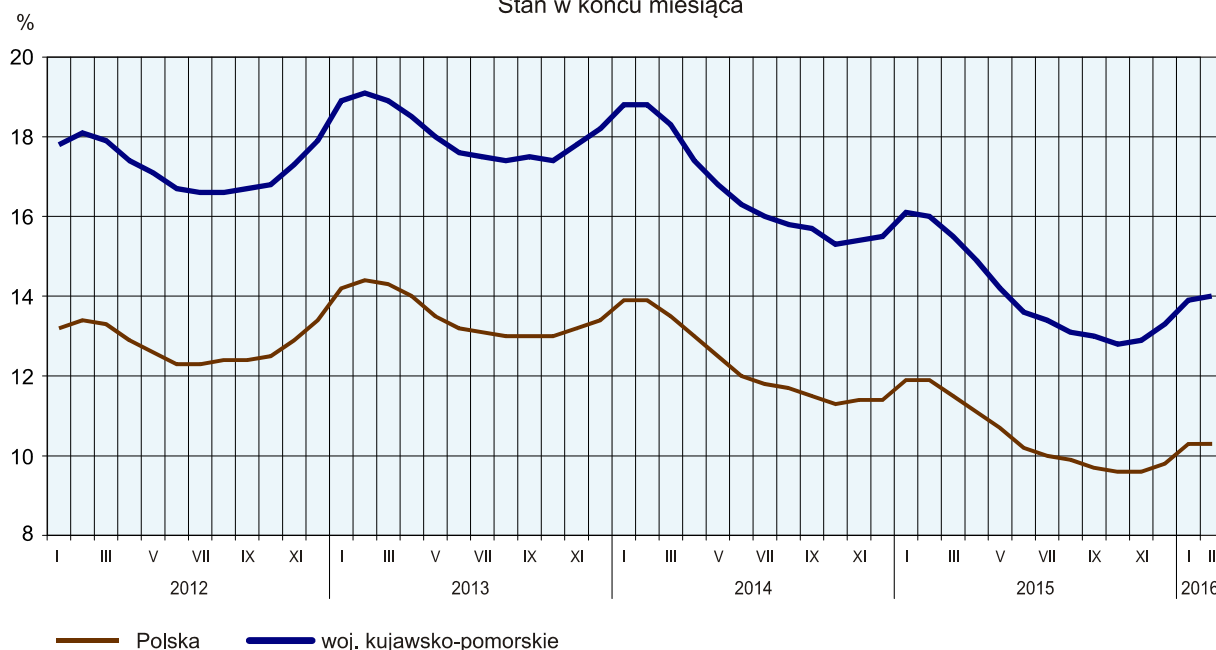
W końcu lutego 2016 r. **liczba bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy województwa kujawsko-pomorskiego wyniosła 114,7 tys. osób i była o 18,2 tys. osób mniejsza niż w lutym 2015 r. (o 13,7%) i o 1,0 tys. osób większa (o 0,9%) niż w styczniu 2016 r. Kobiety stanowiły 54,9% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (przed rokiem 54,1%).

Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	II 2015	2016	
		I	II
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca) w tys.	133,0	113,7	114,7
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	12,4	15,5	13,7
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca) w tys.	13,0	9,1	12,7
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	16,0	13,9	14,0

Stopa bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim w końcu lutego 2016 r. ukształtowała się na poziomie 14,0% (w kraju była niższa o 3,7 p. proc.). W stosunku do lutego 2015 r. była niższa o 2,0 p. proc., a w porównaniu ze styczniem 2016 r. wyższa o 0,1 p. proc. *Kujawsko-Pomorskie nadal znajdowało się wśród województw o najwyższej stopie bezrobocia, zaraz po warmińsko-mazurskim (17,0%). Najniższą stopę bezrobocia odnotowano w województwie wielkopolskim (6,5%).*

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO
Stan w końcu miesiąca

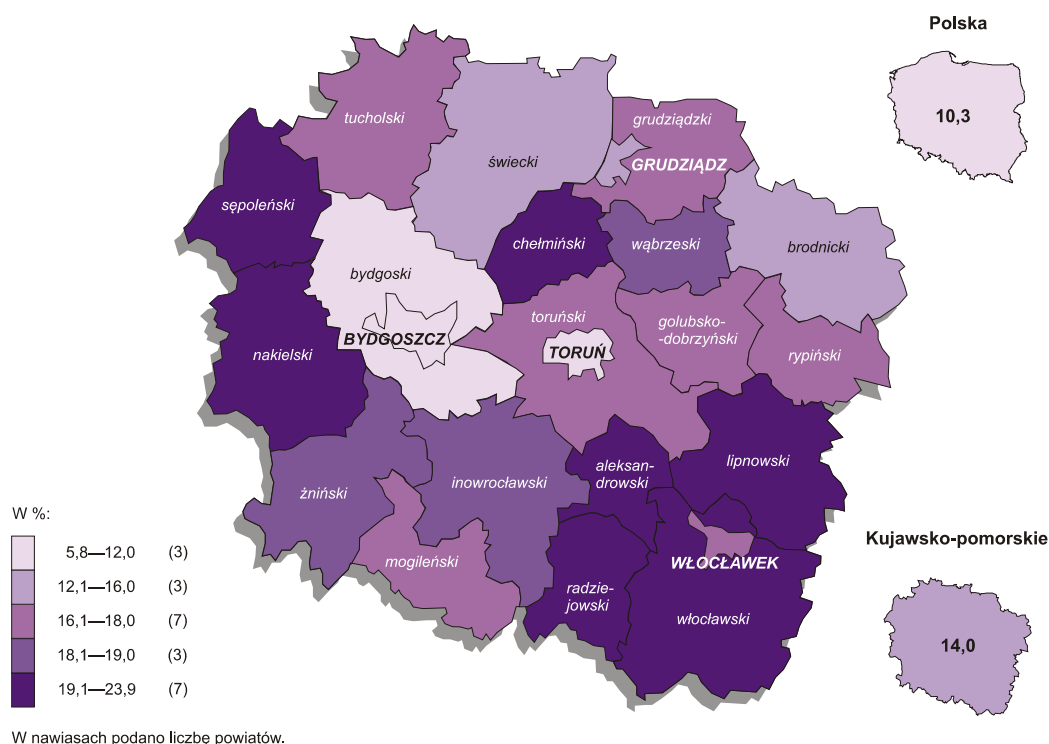

W województwie kujawsko-pomorskim do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia w lutym br. nadal należały powiaty: włocławski (23,9%, wobec 25,8% w lutym 2015 r.), lipnowski (22,9%, wobec 27,5%) oraz radziejowski (22,5%, wobec 23,4%), a o najniższej Bydgoszcz (5,8%, wobec 7,5%) oraz Toruń (7,2%, wobec 8,6% przed rokiem). W skali roku stopa bezrobocia zmniejszyła się we wszystkich powiatach, w największym stopniu w powiatach: lipnowskim (o 4,6 p. proc.), grudziądzkim (o 3,2 p. proc.) oraz w golubsko-dobrzyńskim (o 3,0 p. proc.).

W lutym 2016 r. w powiatowych urzędach pracy **zarejestrowano** 13,7 tys. osób bezrobotnych, tj. o 10,7% więcej niż przed rokiem i o 11,5% mniej niż w styczniu 2016 r. Zmniejszył się udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 1,7 p. proc., tj. do 3,9%) w nowo zarejestrowanych ogółem w stosunku do lutego 2015 r. oraz udział osób dotychczas niepracujących (o 1,2% p. proc., tj. do 12,2%).

Natomiast zwiększył się udział osób rejestrujących się po raz kolejny (o 2,0 p. proc., tj. do 87,5%) oraz udział absolwentów (o 0,8 p. proc., tj. do 8,9%). Stopa napływu bezrobotnych¹ do urzędów pracy wyniosła 1,7%.

STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO WEDŁUG POWIATÓW W 2016 R. Stan w końcu lutego

W tym samym czasie z ewidencji **wyrejestrowano** 12,7 tys. osób bezrobotnych, tj. mniej o 2,4% niż w lutym 2015 r. i o 40,2% więcej niż w styczniu 2016 r. Z tytułu podjęcia pracy (główniej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 6,5 tys. osób (przed rokiem 5,9 tys.). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się o 6,0 p. proc. w ujęciu rocznym (do 50,9%). Zmniejszył się natomiast odsetek osób bezrobotnych, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 7,0 p. proc., tj. do 16,7%), udział bezrobotnych wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 2,8 p. proc., tj. do 8,7%) oraz udział bezrobotnych, którzy nabyli prawa emerytalne lub rentowe (o 0,6 p. proc., tj. do 0,6%). Stopa odpływu bezrobotnych² z urzędów pracy wyniosła 11,2%.

W końcu lutego 2016 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 96,1 tys. bezrobotnych, a ich udział w liczbie bezrobotnych ogółem w stosunku rocznym zmniejszył się o 0,9 p. proc. (do 83,7%).

W województwie kujawsko-pomorskim bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu lutego 2016 r. stanowili 86,7% ogółu bezrobotnych (przed rokiem 87,7%). Do bezrobotnych w szczególnej sytuacji na rynku pracy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne³, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem spadł w skali roku o 2,9 p. proc. Zmniejszył się także udział osób bezrobotnych do 30 roku życia (o 1,3 p. proc.) oraz bezrobotnych do 25 roku życia (o 1,2 p. proc.). Zwiększył się natomiast udział osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia (o 0,8 p. proc.) oraz posiadających co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia (o 0,7 p. proc.).

¹ Stosunek liczby bezrobotnych nowo zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

² Stosunek liczby bezrobotnych wyrejestrowanych w miesiącu sprawozdawczym do liczby bezrobotnych na koniec poprzedniego miesiąca.

³ Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych.

Wybrane kategorie bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy kształtowały się następująco:

Bezrobotni	II 2015	2016	
		I	II
w procentach ogółem			
Do 30 roku życia	31,7	30,2	30,4
w tym do 25 roku życia	17,3	16,0	16,1
Długotrwale bezrobotne	59,7	57,4	56,8
Powyżej 50 roku życia	24,5	25,4	25,3
Posiadający co najmniej 1 dziecko do 6 roku życia	16,7	17,4	17,4

Wśród bezrobotnych nie zaliczających się do grupy osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, zwiększył się udział kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych (o 1,1 p. proc.) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,9 p. proc.). Zmniejszył się natomiast udział osób bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (o 0,9 p. proc.).

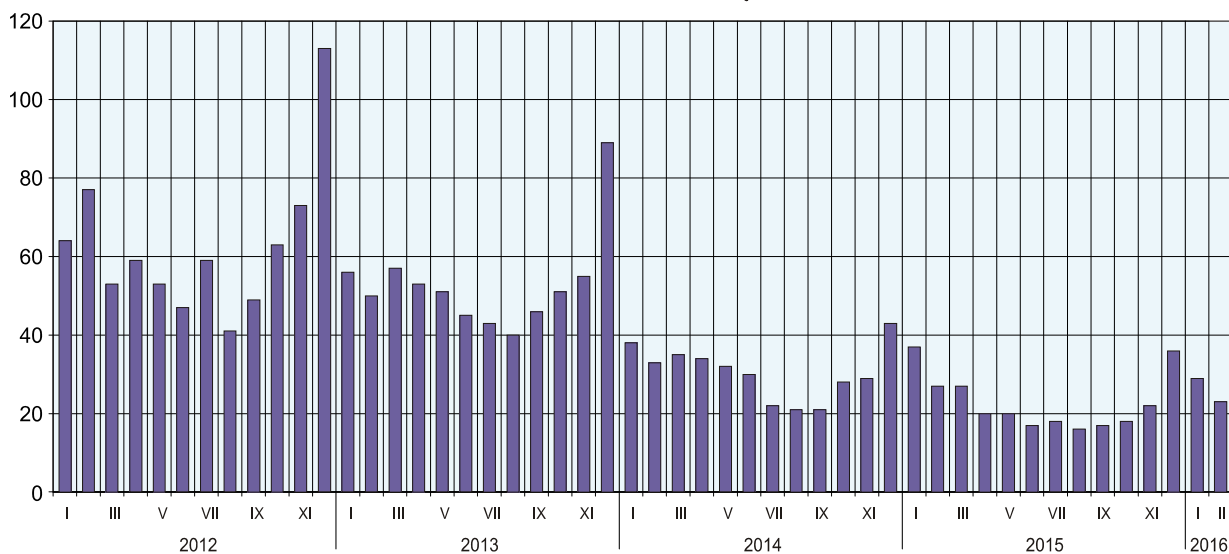
Wybrane kategorie bezrobotnych:

Bezrobotni	II 2015	2016	
		I	II
w procentach ogółem			
Bez kwalifikacji zawodowych	34,5	35,4	35,4
Bez doświadczenia zawodowego	21,7	20,9	20,8
Kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	14,6	15,8	15,7

W lutym 2016 r. do urzędów pracy zgłoszono 8,3 tys. ofert pracy, tzn. wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Było to mniej o 22 oferty w porównaniu z lutym 2015 r. i o 2,8 tys. więcej niż w styczniu 2016 r. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 23 bezrobotnych (odpowiednio 27 przed rokiem i 29 przed miesiącem).

BEZROBOTNI NA 1 OFERTĘ PRACY

Stan w końcu miesiąca

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu lutego 2016 r., 7 zakładów pracy zapowiedziały w najbliższym czasie **zwolnienie** 351 pracowników (przed rokiem odpowiednio 13 zakładów i 537 pracowników).

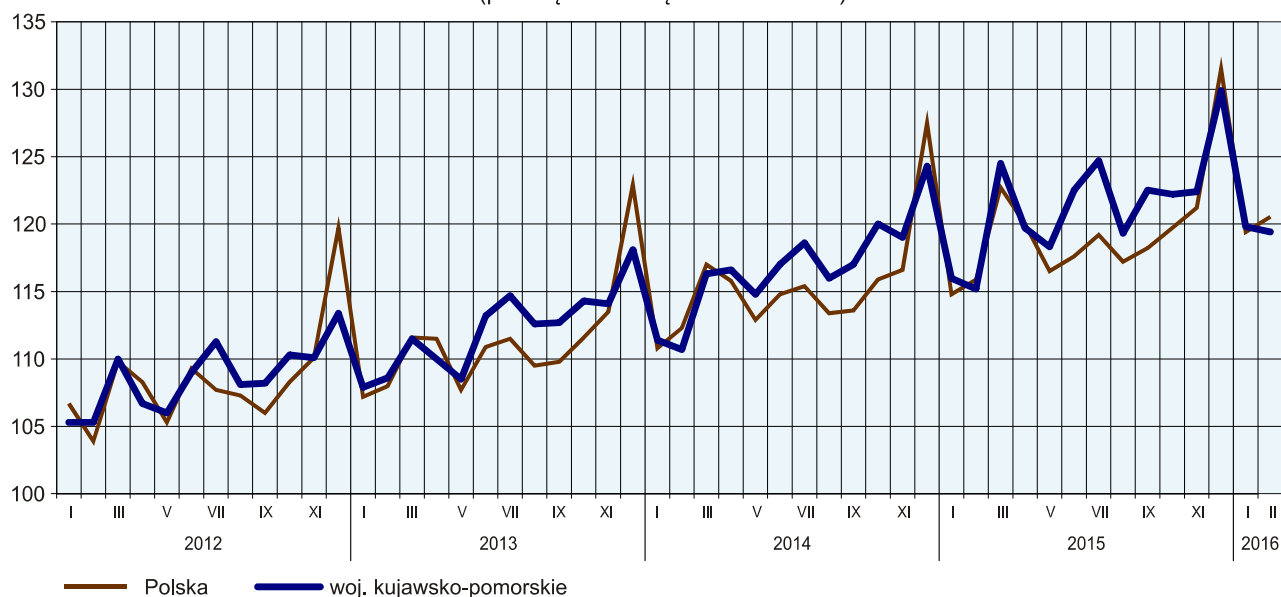
WYNAGRODZENIA

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim kształtowało się na poziomie 3400,15 zł (w kraju 4137,55 zł) i było o 3,6% wyższe niż w lutym 2015 r. (przed rokiem wzrost o 4,1%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	II 2015		I-II 2016	
	w zł	II 2015 = 100	w zł	I-II 2015 = 100
O g ó ł e m	3400,15	103,6	3416,42	103,8
w tym:				
Przemysł	3535,65	104,2	3542,55	103,9
w tym:				
przetwórstwo przemysłowe	3518,05	104,4	3525,20	104,0
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^A	3461,53	102,9	3500,80	103,5
Budownictwo	3374,64	102,6	3404,32	103,1
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^A	3275,65	102,3	3312,07	104,0
Transport i gospodarka magazynowa	2925,66	107,0	2946,75	107,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^A	2880,91	110,5	2865,17	110,5
Informacja i komunikacja	4881,94	97,7	4910,26	96,9
Obsługa rynku nieruchomości ^A	3666,93	102,1	3686,68	102,0
Administrowanie i działalność wspierająca ^A	2612,48	106,9	2631,43	107,3

**DYNAMIKA PRZECIĘTNEGO MIESIĘCZNEGO WYNAGRODZENIA BRUTTO
W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW**
(przeciętna miesięczna 2010=100)

W porównaniu z lutym 2015 r. wzrost przeciętnych wynagrodzeń odnotowano prawie we wszystkich sekcjach, z wyjątkiem informacji i komunikacji (spadek o 2,3%). Więcej niż przeciętnie w województwie wzrosły płace w sekcjach: zakwaterowanie i gastronomia (o 10,5%), transport i gospodarka magazynowa (o 7,0%), administrowanie i działalność wspierająca (o 6,9%) oraz przetwórstwo przemysłowe (wzrost o 4,4%).

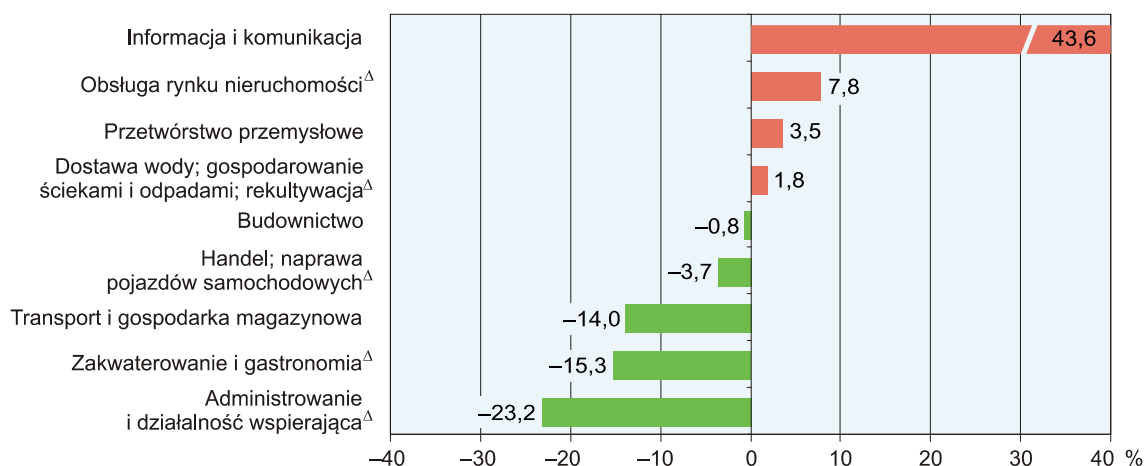
W odniesieniu do przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw województwa kujawsko-pomorskiego w lutym br. najwyższe wynagrodzenia otrzymywali zatrudnieni m.in. w sekcji informacja i komunikacja (o 43,6% wyższe) oraz obsługa rynku nieruchomości (o 7,8% wyższe). Niższe wynagrodzenia odnotowano m.in. w administrowaniu i działalności wspierającej (o 23,2% niższe od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw), w zakwaterowaniu i gastronomii (o 15,3% niższe) oraz transporcie i gospodarce magazynowej (o 14,0% niższe).

W odniesieniu do stycznia 2016 r. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ukształtowało się na poziomie niższym (o 0,4%), w tym najbardziej zmalało w dostawie wody, gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,4%), w informacji i komunikacji (o 2,3%) oraz w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 2,2%).

Województwo kujawsko-pomorskie pod względem wielkości przeciętnego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w lutym 2016 r. uplasowało się na 15 miejscu w kraju.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W SEKTORZE PRZEDSIĘBIORSTW W WOJEWÓDZTWIE W LUTYM 2016 R.

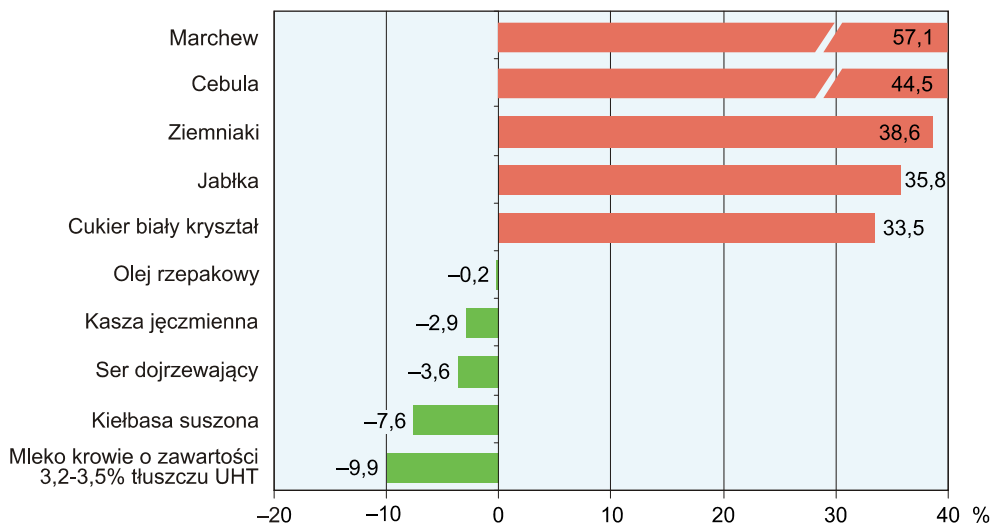
CENY DETALICZNE

Ceny detaliczne większości artykułów żywnościowych w lutym 2016 r. były niższe niż przed rokiem.

W grupie artykułów „pieczywo i produkty zbożowe” największy spadek cen odnotowano w przypadku kaszy jęczmiennej (o 2,9%), bułki pszennej (o 2,4%) i ryżu (o 1,1%).

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH W LUTYM 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Mniej niż przed rokiem konsumenci płacili za mięso. W skali roku odnotowano spadek cen: mięsa wieprzowego z kością — schab środkowy (o 7,8%), mięsa wołowego bez kości — z udźca (o 3,5%), a także mięsa wołowego z kością — rostbef (o 1,3%). Spośród badanych wędlin odnotowano spadek ceny kielbasy suszonej — o 7,6% i kielbasy wędzonej — o 3,3%. Z kolei wzrosła w skali roku cena fileta z morszczuka mrożonego — o 8,3% i szynki wieprzowej gotowanej — o 2,8%.

W grupie „mleko i sery” największy spadek cen dotyczył mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 3-3,5%, sterylizowanego (o 9,9%). Ponadto spadek cen nastąpił w przypadku: mleka krowiego spożywczego o zawartości tłuszczu 2-2,5% (o 5,4%), sera dojrzewającego (o 3,6%), śmietany o zawartości tłuszczu 18% (o 2,3%) oraz sera twarogowego półtłustego (o 1,9%). Bez zmian pozostała cena jaj kurzych.

W grupie „oleje i pozostałe tłuszcze” odnotowano spadek cen — masła świeżego o zawartości tłuszczu 82,5% (o 3,5%), margaryny (o 2,5%) oraz oleju rzepakowego produkcji krajowej (o 0,2%).

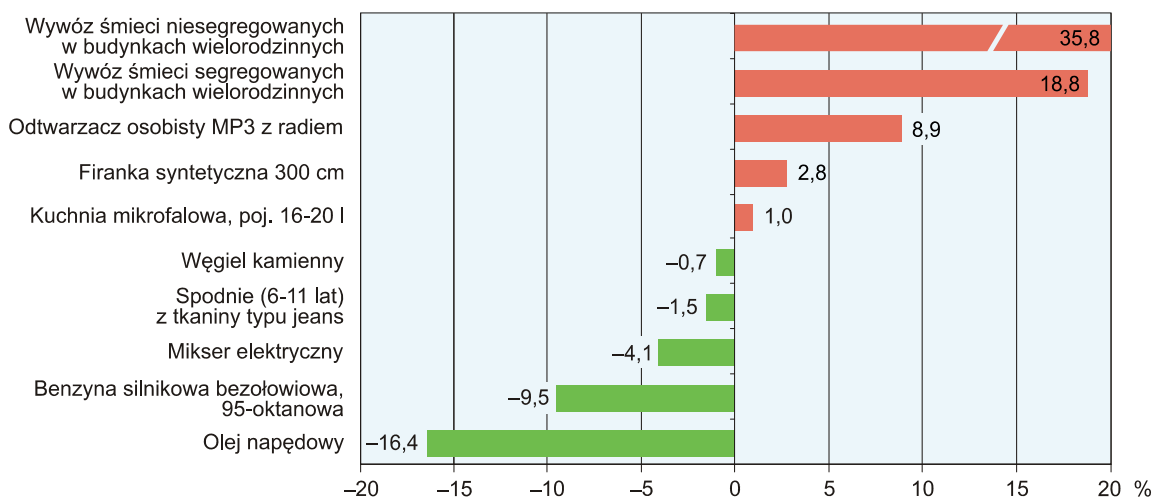
W grupie „owoce i warzywa” nastąpił wzrost cen. Najbardziej w skali roku wzrosły ceny: marchwi (o 57,1%), cebuli (o 44,5%), ziemniaków (o 38,6%), jabłek (o 35,8%) oraz pomarańczy (o 12,1%).

Spadek w skali roku odnotowano w przypadku piwa jasnego, pełnego butelkowanego (o 1,1%). Wśród pozostałych artykułów żywnościowych wzrost cen objął cukier biały kryształ (o 33,5%), herbatę czarną liściastą (o 9,1%), czekoladę mleczną (o 7,7%), papierosy (o 4,1%), sok pitny jabłkowy (o 0,9%) i kawę naturalną mieloną (o 0,5%).

W lutym 2016 r. w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosły koszty użytkowania mieszkania. Zanotowano wzrost opłat za zaopatrzenie w ciepłą wodę (o 7,5%) oraz w zimną wodę z sieci wodociągowej (o 0,6%). Wzrosła także opłata od osoby za wywóz śmieci niesegregowanych (o 35,8%) i śmieci segregowanych w budynkach wielorodzinnych (o 18,8%). Nastąpił spadek ceny węgla kamiennego (o 0,7%) w skali roku.

ZMIANY CEN DETALICZNYCH WYBRANYCH ARTYKUŁÓW NIEŻYWNOŚCIOWYCH I USŁUG KONSUMPCYJNYCH W LUTYM 2016 R.

(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Odnotowano spadek ceny oleju napędowego — o 16,4% oraz benzyny silnikowej bezołowiowej 95-oktanowej — o 9,5%. Wzrosła cena przejazdu taksówką osobową (taryfa dzienna) — o 0,6%. Natomiast opłata pasażerów komunikacji miejskiej za bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim kształtowała się na tym samym poziomie co przed rokiem.

Wzrost cen objął towary i usługi związane ze zdrowiem, np. wzrosła cena wizyty u lekarza specjalisty — w porównaniu z lutym 2015 r. o 1,7%. Obniżyła się natomiast cena biletu do kina — w skali roku spadek o 2,2%.

Wśród pozostałych badanych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych obniżyły się w skali roku m.in. ceny: miksera elektrycznego (o 4,1%) i spodni (6–11 lat) z tkaniny typu jeans (o 1,5%). Wzrost cen dotyczył m.in.: odtwarzacza osobistego MP3 z radiem (o 8,9%), oczyszczenia chemicznego garnituru męskiego 2-częściowego (o 7,1%), koszuli męskiej z elanobawełny z długim rękawem (o 2,8%) oraz kuchni mikrofalowej, o pojemności 16–20 l (o 1,0%).

ROLNICTWO

Na rynku rolnym w porównaniu z lutym 2015 r. odnotowano spadek cen większości produktów rolnych w skupie (wyjątek stanowiły ceny żyta i ziemniaków) i jednocześnie zaobserwowano wzrost cen prawie wszystkich produktów na targowiskach (oprócz niższych cen prosiąt na chów). W stosunku do ub. miesiąca w skupie wyższe były ceny żyta, żywca wieprzowego i drobiowego oraz targowiskowe ceny prosiąt na chów. Wskaźnik opłacalności tuczu trzody chlewnej był wyższy niż przed miesiącem.

Pomimo dość lekkiej zimy obecny stan upraw ozimych w województwie kujawsko-pomorskim można ocenić jako zły. W okresie zimy rośliny weszły w dość dobrej kondycji, gdyż do końca grudnia ub. roku utrzymywała się jesienna aura, z niewielkimi spadkami temperatury poniżej 0°C. Przełomem okazał się początek stycznia 2016 r., gdy temperatura gwałtownie spadła do -15°C, a nawet niżej, przy silnym wietrze i braku okrywy śnieżnej. Warunki te miały ujemny wpływ na nie zahartowane rośliny i pomimo łagodnych warunków atmosferycznych w lutym br., stan upraw nie poprawił się. Jest szansa, że część plantacji, przy dogodnych warunkach może się zregenerować. W większości gmin województwa kujawsko-pomorskiego powołane zostały komisje do oszacowania strat w uprawach rolnych. W lutym br. średnia temperatura powietrza na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego, według stacji hydrologiczno-meteorologicznej Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej w Toruniu wyniosła 3,3°C i była wyższa od średniej z lat 1971–2000 o 4,1°C, przy czym maksymalna temperatura wyniosła 11,1°C, a minimalna -7,5°C. Średnia suma opadów atmosferycznych (ok. 29 mm) stanowiła 129% normy z wielolecia. W lutym br. odnotowano 16 dni z opadami.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2015–II 2016		II 2016		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w tys. t	II 2015 = 100	I 2016 = 100
Ziarno zbóż podstawowych ^{bc}	616,4	96,8	60,5	91,0	115,5
w tym:					
pszenica.....	477,5	92,0	44,2	81,6	101,5
żyto	45,2	118,9	6,1	147,4	180,6

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje: pszenicę, żyto, jęczmień, owies, pszenżyto. ^c Łącznie z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego.

W okresie od lipca 2015 r. do lutego br. **skup zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) był mniejszy o 3,2% niż w analogicznym okresie poprzedniego roku, w tym pszenicy — mniejszy o 8,0%, a żyta większy — o 18,9%. W lutym br. dostawy zbóż do skupu były większe niż przed miesiącem — łącznie skupiono 60,5 tys. t zbóż, tj. o 15,5% więcej niż w styczniu br., przy czym skup pszenicy był większy o 1,5%, a żyta większy o 80,6%. W porównaniu z lutym ub. roku odnotowano spadek podaży pszenicy o 18,4% i wzrost podaży żyta o 47,4%.

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I–II 2016		II 2016		
	w tys. t	I-II 2015 = 100	w tys. t	II 2015 = 100	I 2016 = 100
Żywiec rzeźny ^b	48,2	107,2	25,6	113,2	113,0
w tym:					
wołow (bez cieląt)	5,9	103,2	3,2	103,4	116,3
wieprzowy	21,4	113,2	11,1	127,9	108,0
drobiowy	20,9	103,0	11,3	104,2	117,3
Mleko ^c	130,1	106,9	64,1	110,7	97,2

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. ^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej. ^c W milionach litrów.

Od początku br. **skup żywca rzeźnego** (w wadze żywej) był większy o 7,2% od notowanego odpowiednio przed rokiem. Wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku był skup żywca wołowego, wieprzowego i drobiowego; odpowiednio: o 3,2%, o 13,2% i o 3,0%. W lutym br. producenci z województwa kujawsko-pomorskiego dostarczyli do skupu 25,6 tys. t żywca rzeźnego, tj. więcej niż przed miesiącem i rokiem odpowiednio o 13,0% i o 13,2%. Zarówno w skali roku, jak i miesiąca zwiększyła się podaż bydła, trzody chlewnej i drobiu.

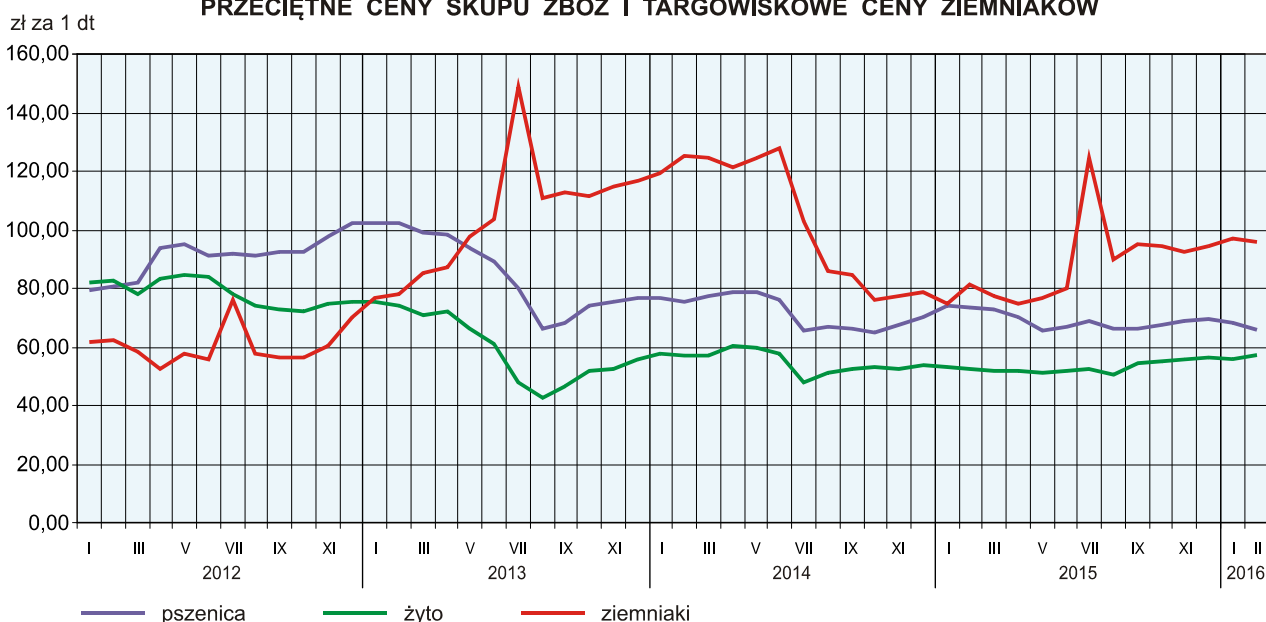
Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	II 2016			I-II 2016		II 2016			I-II 2016	
	zł	II 2015 = 100	I 2016 = 100	zł	I-II 2015 = 100	zł	II 2015 = 100	I 2016 = 100	zł	I-II 2015 = 100
Ziarno zbóż ^a za 1 dt:										
pszenica.....	65,94	89,7	96,2	67,25	90,9	76,05	104,0	98,8	76,53	104,3
żyto	57,17	108,2	101,8	56,81	107,0	60,83	130,3	99,3	61,04	118,9
Ziemniaki ^b za 1 dt	69,00	131,8	99,9	69,03	139,2	96,10	117,6	99,1	96,53	123,2
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej:										
w tym:										
bydło (bez cieląt).....	6,14	95,8	98,8	6,17	99,0	.	x	x	.	x
trzoda chlewna.....	4,17	94,2	105,0	4,07	96,2	.	x	x	.	x
drób	3,56	93,5	102,0	3,53	93,1	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	118,75	85,5	104,8	116,04	85,4
Mleko za 1 hl	104,13	91,3	98,1	105,17	91,8	.	x	x	.	x

^a W skupie bez ziarna siewnego. ^b Na targowiskach — jadalne.

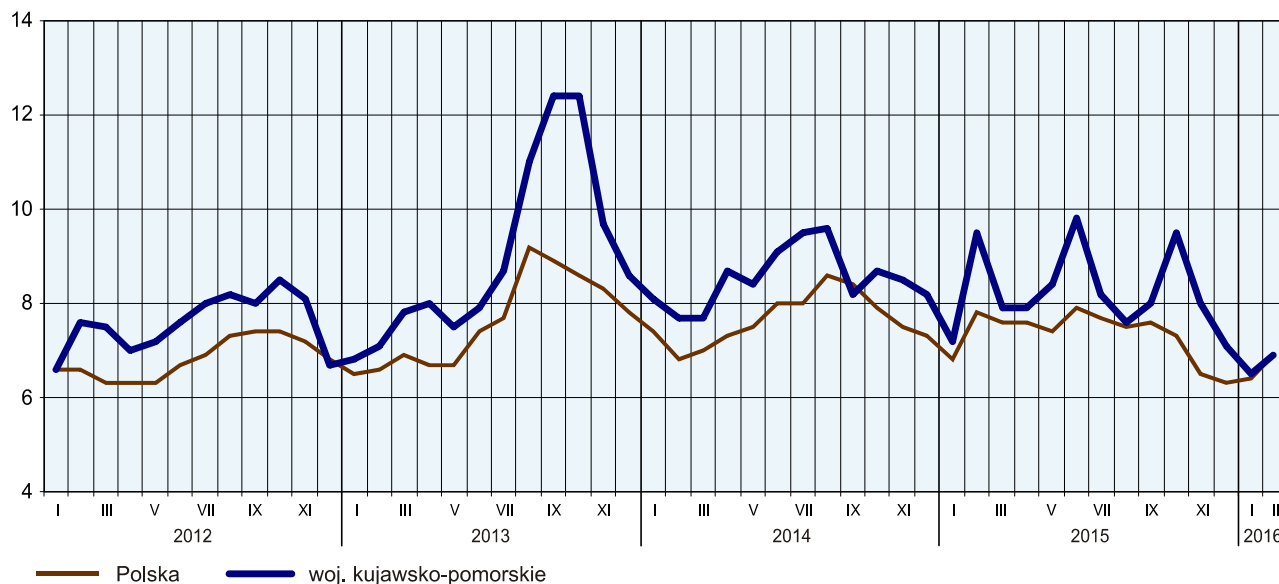
W lutym br., producenci z województwa kujawsko-pomorskiego uzyskiwali w skupie, zarówno w skali miesiąca, jak i roku, niższe ceny za pszenicę i jednocześnie wyższe ceny za żyto. Ceny pszenicy ukształtowały się na poziomie 65,94 zł/dt i były niższe o 3,8% niż przed miesiącem i o 10,3% niż przed rokiem. Średnie ceny żyta w skupie (57,17 zł/dt) były wyższe odpowiednio o 1,8% i o 8,2%. Na targowiskach natomiast za 1 dt pszenicy płacono średnio 76,05 zł i było to mniej o 1,2% niż w styczniu br. i o 4,0% więcej niż w lutym ub. roku. Średnie ceny żyta na targowiskach (60,83 zł/dt) ukształtowały się podobnie; obniżyły się o 0,7% w skali miesiąca i wzrosły o 30,3% w skali roku.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ZBÓŻ I TARGOWISKOWE CENY ZIEMNIAKÓW

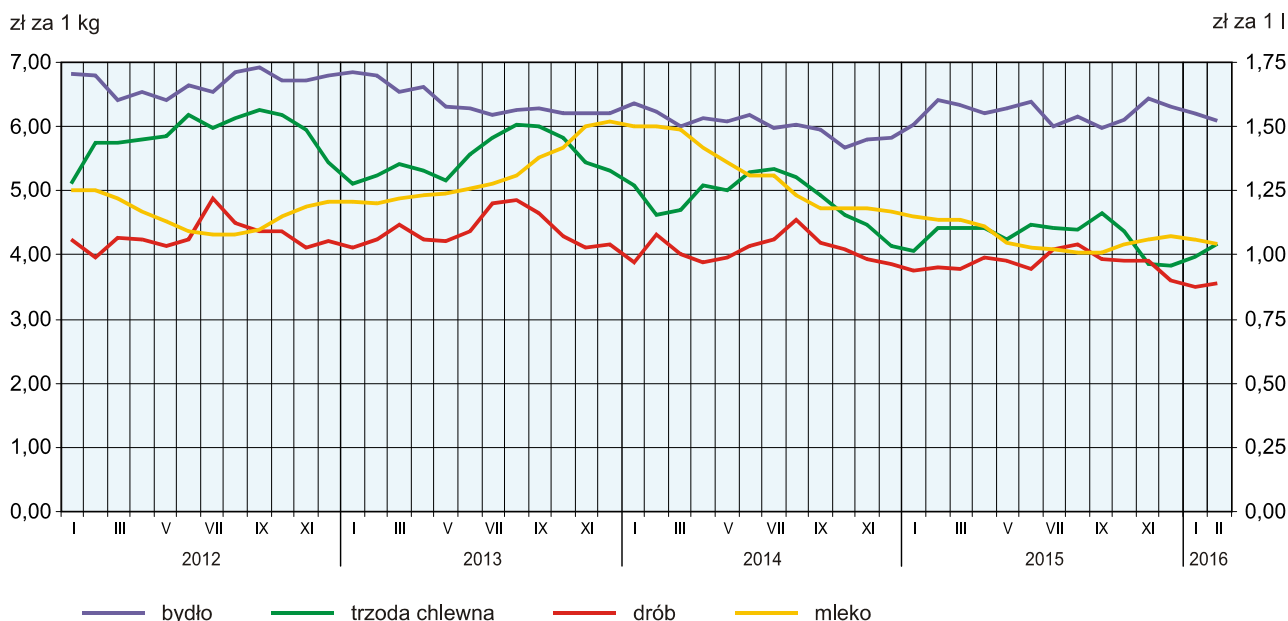
W lutym br. średnio za 1 dt ziemniaków płacono w skupie 69,00 zł — o 0,1% mniej niż w styczniu br., ale o 31,8% więcej niż przed rokiem. Przeciętna cena ziemniaków na targowiskach (96,10 zł za 1 dt), spadła w odniesieniu do stycznia br. o 0,9%, a w porównaniu z lutym ub. roku wzrosła o 17,6%.

RELACJA PRZECIĘTNYCH CEN SKUPU ŻYWCA WIEPRZOWEGO DO PRZECIĘTNYCH CEN ŻYTA NA TARGOWISKACH

W lutym br. w skali miesiąca odnotowano wzrost cen żywca wieprzowego w skupie; za 1 kg tego surowca płacono 4,17 zł, tj. więcej o 5,0%. W ujęciu rocznym przeciętne ceny żywca wieprzowego były niższe o 5,8%. Wzrost cen żywca wieprzowego w skupie i jednoczesny spadek cen żyta na targowiskach skutkował polepszeniem się rentowności produkcji żywca wieprzowego w porównaniu ze styczniem br. W lutym br. cena 1 kg żywca wieprzowego w skupie równoważyła wartość 6,9 kg żyta na targowiskach, wobec 6,5 przed miesiącem (przed rokiem wskaźnik wyniósł 9,5). Średnia cena za prosię przeznaczone do dalszego chowu wzrosła w skali miesiąca o 4,8% (do 118,75 zł/szt), ale obniżyła się o 14,5 % w ujęciu rocznym.

PRZECIĘTNE CENY SKUPU ŻYWCA I MLEKA

Przeciętna cena skupu drobiu rzeźnego w lutym br. (3,56 zł/kg) wzrosła w odniesieniu do stycznia br. o 2,0%, a w porównaniu z lutym ub. roku obniżyła się o 6,5%.

W opisywanym miesiącu za 1 kg żywca wołowego płacono średnio 6,14 zł. Było to mniej w stosunku do poprzedniego miesiąca i do lutego ub. roku odpowiednio o 1,2% i o 4,2%.

Od początku br. **skup mleka** wyniósł 130,1 mln l i był o 6,9% większy niż w analogicznym okresie 2015 r. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 105,17 zł za 100 l, tj. o 8,2% niższym niż przed rokiem. W lutym br. dostawy mleka do skupu były mniejsze w ujęciu miesięcznym o 2,8%, a w ujęciu rocznym większe o 10,7%. W opisywanym miesiącu przeciętna cena mleka krowiego obniżyła się w stosunku do stycznia br. o 1,9% a w ujęciu rocznym o 8,7%. Średnio za 100 l mleka płacono 104,13 zł.

PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO

Produkcja sprzedana przemysłu w województwie kujawsko-pomorskim w lutym br. osiągnęła wartość (w cenach bieżących) 4118,6 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa zarówno w porównaniu z ub. rokiem, jak i z poprzednim miesiącem odpowiednio o 7,5% i o 9,0%.

Na wzrost produkcji sprzedanej przemysłu miała wpływ największa, stanowiąca 95,2% udziału, sekcja tj. przetwórstwo przemysłowe, w której odnotowano wzrost w porównaniu z lutym ub. roku o 7,4%. Wzrost odnotowano również w dostawie wody i gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 12,8%, przy 2,5% udziale w produkcji przemysłowej).

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

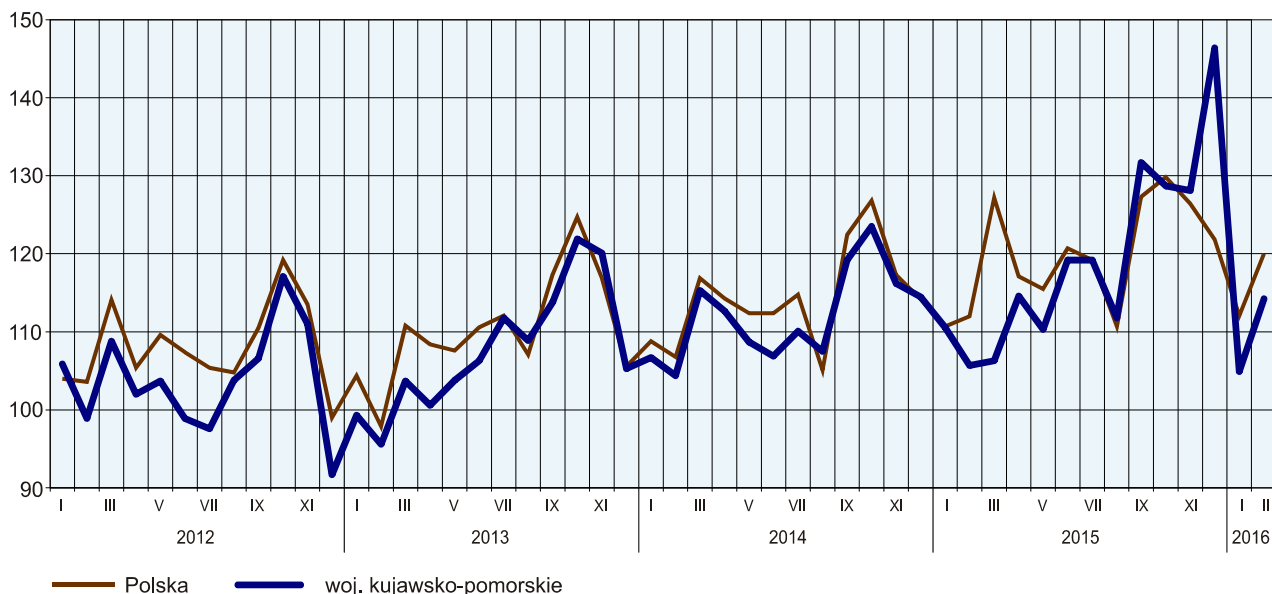
Wyszczególnienie	II 2016	I-II 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100		w odsetkach
O g ó ł e m	107,5	104,3	100,0
w tym:			
Przetwórstwo przemysłowe	107,4	104,0	95,0
w tym:			
produkcja artykułów spożywczych	99,9	94,6	23,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	105,8	97,2	1,7
produkcja papieru i wyrobów z papieru	97,5	95,6	14,1
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	115,0	106,5	1,2
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	103,8	101,2	11,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	115,5	108,9	10,8
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surow- ców niemetalicznych	114,3	103,4	1,1
produkcja wyrobów z metali ^Δ	106,9	108,4	9,3
produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	91,0	90,7	2,6
produkcja mebli	114,4	109,5	4,7
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	112,8	113,0	2,5

Wyższy niż w lutym 2015 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 21 (spośród 30 występujących w województwie) działach przemysłu. Podwyższenie lutowej sprzedaży w odniesieniu do analogicznego okresu ub. roku odnotowano m.in.: w produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 15,5%), w produkcji mebli (14,4%) i w produkcji wyrobów z metali (o 6,9%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji maszyn i urządzeń (o 9,0%) oraz w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 2,5%).

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, wyniosła w lutym br. (w cenach bieżących) 31,8 tys. zł i była wyższa niż przed rokiem (w cenach stałych) o 4,8% przy wzroście przeciętnego zatrudnienia (o 2,6%) oraz wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto (o 4,2%).

DYNAMIKA PRODUKCJI SPRZEDANEJ PRZEMYSŁU

(przeciętna miesięczna 2010=100; ceny stałe)

W okresie od stycznia do lutego 2016 r. produkcja sprzedana przemysłu wyniosła (w cenach bieżących) 8197,5 mln zł i była (w cenach stałych) wyższa o 4,3% niż w analogicznym okresie ubiegłego roku. Największy wpływ na wzrost produkcji w tym okresie miały działy zajmujące się produkcją mebli (o 9,5%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 8,9%) oraz produkcją wyrobów z metali (o 8,4%). Spadek wystąpił natomiast m.in. w produkcji artykułów spożywczych (o 5,4%) oraz w produkcji papieru i wyrobów z papieru (o 4,4%).

Na tle pozostałych województw, Kujawsko-Pomorskie zajęło w lutym 2016 r. 8 pozycję pod względem udziału w przychodach ze sprzedaży produkcji przemysłowej kraju.

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) w lutym 2016 r. wyniosła 314,6 mln zł i była wyższa o 17,4% niż w lutym 2015 r. i wyższa o 41,7% niż w styczniu br. (przed rokiem odpowiednio spadek o 17,3% i wzrost o 5,0%).

W lutym 2016 r. wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego ukształtowała się na poziomie 16,8 tys. zł i była o 18,4% wyższa niż przed rokiem. Wzrost wydajności odnotowano przy wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,6% i spadku przeciętnego zatrudnienia w budownictwie o 0,9%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) w lutym 2016 r. ukształtowała się na poziomie 190,6 mln zł (60,6% ogółu produkcji sprzedanej budownictwa) i była wyższa o 32,4% od uzyskanej w lutym 2015 r. (wówczas niższa o 20,2%). Na zwiększenie produkcji budowlano-montażowej w skali roku wpłynęły wszystkie grupy podmiotów zajmujących się tym rodzajem działalności.

Dynamika i struktura produkcji budowlano-montażowej (w cenach bieżących) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	II 2016		I-II 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego =100		w odsetkach	
O g ó ł e m	132,4	110,2	100,0	
Budowa budynków ^A	112,3	97,9	38,9	
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^A	173,5	124,3	27,4	
Roboty budowlane specjalistyczne ...	128,5	116,3	33,7	

W porównaniu ze styczniem br. produkcja budowlano-montażowa województwa kujawsko-pomorskiego wzrosła o 35,8%. Wzrost odnotowano we wszystkich działach budownictwa, tj. w przedsiębiorstwach zajmujących się budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej — wzrost o 81,2%, w jednostkach wykonujących

roboty budowlane specjalistyczne — o 29,1% oraz w podmiotach, których głównym rodzajem działalności jest budowa budynków — wzrost o 16,1%.

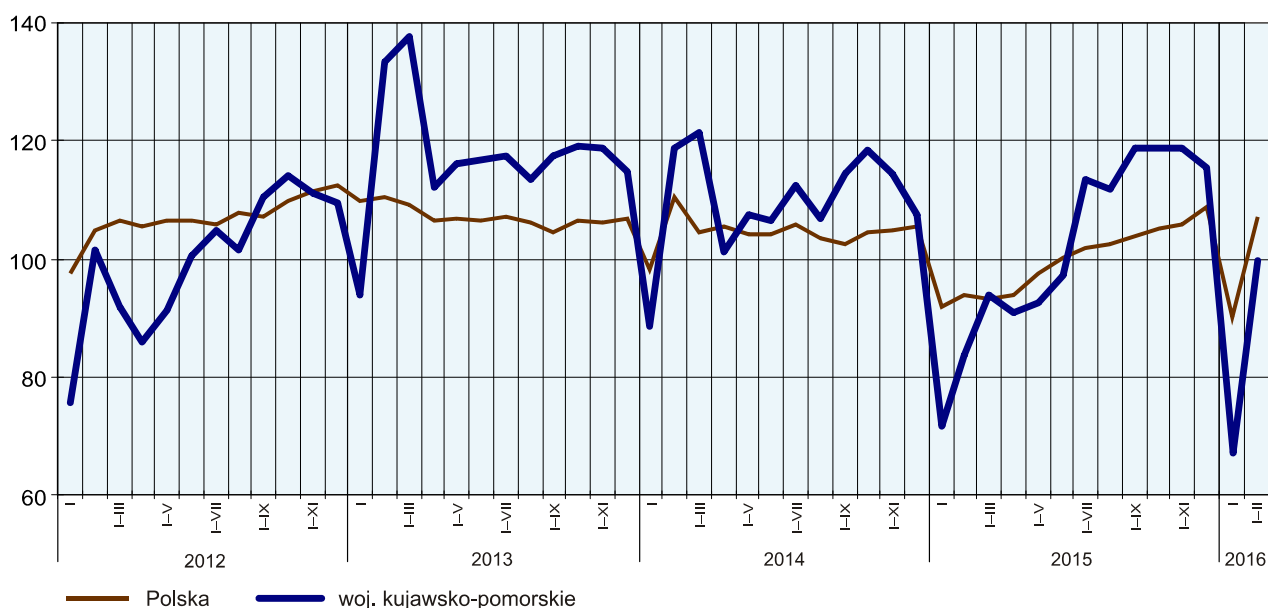
Udział produkcji budowlano-montażowej w lutym 2016 r. na tle kraju wyniósł 5,1%, co plasuje województwo na 8 miejscu w kraju.

BUDOWNICTWO MIESZKANIOWE

W lutym 2016 r. w porównaniu z analogicznym miesiącem ub. roku w województwie kujawsko-pomorskim zwiększyła się liczba: mieszkań, których budowę rozpoczęto (wzrost o 128,3%), mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym (wzrost o 119,6%) oraz mieszkań oddanych do użytkowania (wzrost o 63,4%).

Według wstępnych danych⁴, w badanym miesiącu **przekazano do użytkowania** 482 lokale, czyli o 187 mieszkań (o 63,4%) więcej niż przed rokiem. W badanym miesiącu efekty lepsze niż przed rokiem odnotowano we wszystkich formach budownictwa mieszkań oddanych do użytkowania. Najwięcej mieszkań w badanym miesiącu przekazali inwestorzy indywidualni — 313 lokali (64,9% ogólnej liczby oddanych mieszkań). Ponadto oddano do użytkowania 145 mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (30,1% ogólnej liczby oddanych mieszkań) i 24 mieszkania społeczne czynszowe (5,0% ogólnej liczby mieszkań oddanych do użytkowania). W badanym miesiącu nie oddano do użytkowania mieszkań spółdzielczych, komunalnych i zakładowych.

DYNAMIKA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA
(analogiczny okres 2010=100)

Efekty budownictwa mieszkaniowego uzyskane w województwie kujawsko-pomorskim w lutym 2016 r. stanowiły 3,8% efektów krajowych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–luty 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-II 2015 = 100	
O g ó ł e m	962	100,0	119,4	107,8
Indywidualne	611	63,5	102,7	134,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	327	34,0	195,8	62,5
Spółeczne czynszowe	24	2,5	x	48,1

⁴ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W okresie styczeń–luty 2016 r. oddano do użytkowania 962 mieszkania, tj. o 19,4% więcej niż w analogicznym okresie ub. roku. *Pod względem liczby oddanych lokali Kujawsko-Pomorskie zajęło 9 pozycję wśród wszystkich województw.* Wzrost liczby mieszkań odnotowano w budownictwie społecznym czynszowym, przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym.

W okresie styczeń–luty 2016 r. **przeciętna powierzchnia** mieszkania oddanego do użytkowania wyniosła 107,8 m² i była mniejsza o 3,4 m² niż w analogicznym okresie ub. roku. Największe mieszkania wybudowali inwestorzy w budownictwie indywidualnym. Wzrost przeciętnej powierzchni zrealizowanego mieszkania odnotowano w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem oraz indywidualnym.

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG POWIATÓW W OKRESIE STYCZEŃ–LUTY 2016 R.

Najwięcej mieszkań przekazano do użytkowania w Bydgoszczy (193), powiecie bydgoskim (117) oraz powiecie toruńskim (110), najmniej w powiecie wąbrzeskim (7), we Włocławku, powiecie aleksandrowskim i powiecie sępoleńskim (w każdej z wymienionych jednostek po 8).

W okresie styczeń–luty 2016 r. mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały we Włocławku (158,9 m²), w powiecie wąbrzeskim (157,9 m²) oraz w powiecie włocławskim (157,6 m²). Najmniejsze lokale, czyli poniżej 70 m², przekazano w Toruniu (60,9 m²), w Bydgoszczy (66,1 m²) oraz w powiecie rypińskim (69,8 m²).

W lutym 2016 r. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 953 mieszkań i było to o 119,6% więcej niż w analogicznym miesiącu ub. roku. Najwięcej pozwoleń w lutym 2016 r. (66,4% ogólnej liczby) dotyczyło mieszkań w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem.

W badanym miesiącu zwiększyła się w skali roku liczba **mieszkań, których budowę rozpoczęto** (o 128,3%, tj. do poziomu 532). Większość mieszkań, bo 56,2%, budowanych było w budownictwie indywidualnym.

Liczba mieszkań, na budowę których wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–luty 2016 r. kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na budowę których wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-II 2015 = = 100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-II 2015 = = 100
O g ó ł e m	1242	100,0	141,6	841	100,0	157,8
Indywidualne	571	46,0	106,1	436	51,8	122,5
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	671	54,0	203,3	336	40,0	198,8
Komunalne	–	–	x	69	8,2	9 razy

RYNEK WEWNĘTRZNY

W lutym 2016 r. w województwie kujawsko-pomorskim odnotowano w ujęciu rocznym wzrost (w cenach bieżących) **sprzedaży detalicznej** (o 8,6%) i **hurtowej** (o 10,1%).

W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku największy wzrost **sprzedaży detalicznej** (zrealizowanej przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zanotowano w grupach: prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 46,3%), meble, RTV, AGD (o 34,6%) oraz żywność, napoje i wyroby tytoniowe (o 25,8%). Wśród badanych grup produktów spadek w ujęciu rocznym dotyczył grupy włókno, odzież, obuwie (o 19,9%).

W porównaniu ze styczniem 2016 r. przychody ze sprzedaży detalicznej wzrosły o 1,9%. Największy wzrost w skali miesiąca dotyczył grup meble, RTV, AGD (o 48,9%) oraz prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach (o 21,4%).

Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	II 2016	I-II 2016	
	analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach	
O g ó ł e m ^a	108,6	107,5	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	104,5	107,0	16,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	125,8	120,7	40,2
Włókno, odzież, obuwie	80,1	84,8	2,8
Meble, RTV, AGD	134,6	118,9	1,6
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	146,3	120,5	2,2

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Sprzedaż hurtowa (w cenach bieżących) w przedsiębiorstwach handlowych w lutym 2016 r. była wyższa o 10,3% niż przed rokiem i o 10,3% niż przed miesiącem, a w przedsiębiorstwach hurtowych odnotowano odpowiednio wzrost o 6,2% i o 9,6%.

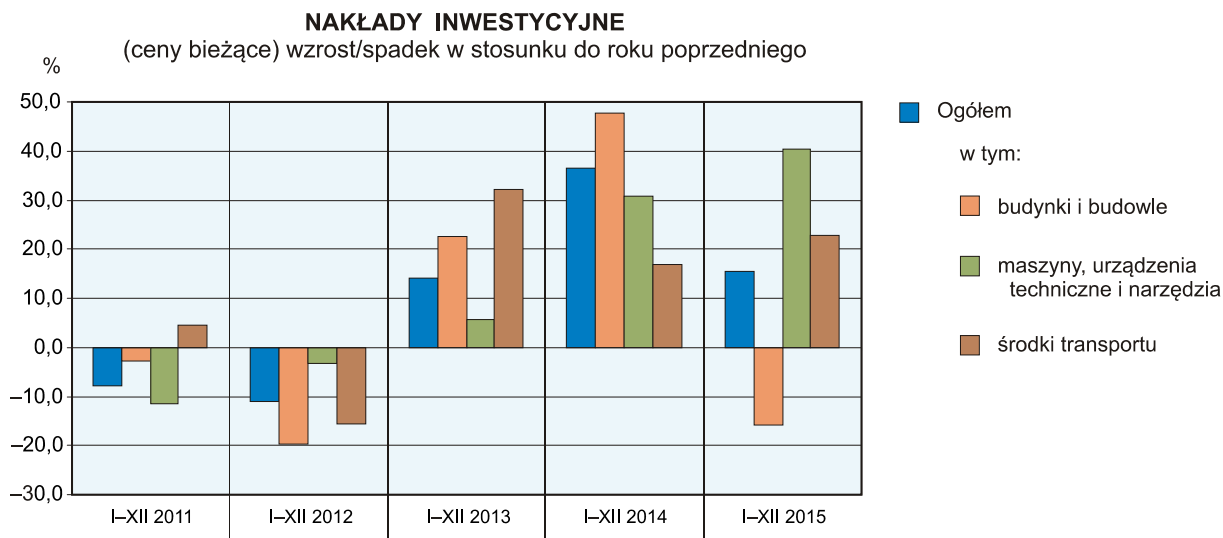
NAKŁADY INWESTYCYJNE

Nakłady inwestycyjne zrealizowane w 2015 r. przez przedsiębiorstwa województwa kujawsko-pomorskiego osiągnęły wartość — 4089,4 mln zł i były (w cenach bieżących) o 15,6% wyższe niż 2014 r.

Wzrosły nakłady na zakupy — o 37,5%, przy czym nakłady na maszyny, urządzenia techniczne, narzędzia i wyposażenie były wyższe o 40,3%, a na środki transportu o 22,8%. Udział zakupów w nakładach

ogółem wyniósł 68,7% (przed rokiem — 57,7%). W skali roku zmalały natomiast nakłady na budynki i budowle — o 15,9%.

Największy wzrost nakładów w skali roku miał miejsce m.in. w budownictwie (o 45,8%), w przetwórstwie przemysłowym oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (po 22,0%). Spadek zanotowano m.in.: w dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji (o 11,9%) i w obsłudze rynku nieruchomości (o 7,9%).

W 2015 r. inwestowały głównie przedsiębiorstwa prowadzące działalność w zakresie: przetwórstwa przemysłowego (na które przypadało 67,8% ogółu poniesionych nakładów), dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (7,9%), handlu; naprawy pojazdów samochodowych (7,6%) oraz transportu i gospodarki magazynowej (5,9%). W strukturze nakładów według sekcji w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku najbardziej zwiększył się udział nakładów poniesionych przez przedsiębiorstwa prowadzące działalność w przetwórstwie przemysłowym (o 3,5 p. proc.), w budownictwie oraz w transporcie i gospodarce magazynowej (po 0,3 p. proc.). Zmniejszył się natomiast m.in. udział nakładów przedsiębiorstw w zakresie dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami; rekultywacji (o 2,5 p. proc.) oraz w obsłudze rynku nieruchomości (o 0,4 p. proc.).

W 2015 r. **rozpoczęto 1817 inwestycji**, tj. o 8,5% więcej niż przed rokiem. Łączna wartość kosztorysowa inwestycji nowo rozpoczętych wyniosła 829,7 mln zł i była o 11,6% niższa niż przed rokiem. Na ulepszenie (tj. przebudowę, rozbudowę, rekonstrukcję lub modernizację) istniejących środków trwałych przypadało 30,2% wartości kosztorysowej wszystkich inwestycji rozpoczętych (przed rokiem 22,6%). Wartość inwestycji rozpoczętych najbardziej wzrosła w skali roku w przypadku przedsiębiorstw działających m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (prawie 3-krotnie) oraz w budownictwie (o 53,7%); natomiast najbardziej zmalała w przetwórstwie przemysłowym (o 22,3%).

Opracowanie merytoryczne – Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych (tel. 52 366 93 03);

Ośrodek Badań i Analiz Rynku Pracy; Wydział Badań Ankietowych

Redakcja merytoryczna, techniczna, korekta, skład komputerowy i grafika:

Adam Mańkowski, Anna Nakielska

– Kujawsko-Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych – pod kierunkiem *Bożeny Mateckiej*

Informatorium: e-mail InformatoriumUSBDG@stat.gov.pl, tel. 52 366 94 00

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a (w tys. osób)	A 240,4	241,4	241,1	241,2	241,4	241,9	241,3	241,9	242,3	244,1	244,2	244,9
	B 248,2	248,7										
poprzedni miesiąc = 100	A 100,1	100,4	99,9	100,0	100,1	100,2	99,8	100,3	100,2	100,7	100,1	100,3
	B 101,3	100,2										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 100,1	100,8	100,6	101,1	101,2	101,3	101,1	101,1	101,3	101,8	101,9	102,0
	B 103,2	103,0										
Bezrobotni zarejestrowani (w tys. osób; stan w końcu okresu)	A 133,6	133,0	127,9	121,8	115,7	109,9	107,7	105,4	104,4	103,0	103,8	107,3
	B 113,7	114,7										
Stopa bezrobocia ^b (w %; stan w końcu okresu)	A 16,1	16,0	15,5	14,9	14,2	13,6	13,4	13,1	13,0	12,8	12,9	13,3
	B 13,9	14,0										
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	A 5208	8326	8869	9336	9089	9148	8336	8657	9454	8297	5910	4660
	B 5537	8304										
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	A 37	27	27	20	20	17	18	16	17	18	22	36
	B 29	23										
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a (w zł)	A 3302,97	3282,83	3345,70	3408,90	3370,80	3490,27	3553,31	3398,70	3490,08	3479,76	3486,69	3700,57
	B 3413,49	3400,15										
poprzedni miesiąc = 100	A 93,3	99,4	108,0	96,1	98,9	103,5	101,8	95,6	102,7	99,7	100,2	106,1
	B 92,2	99,6										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 104,0	104,1	107,0	102,7	103,1	104,7	105,1	102,9	104,7	101,8	102,9	104,5
	B 103,3	103,6										
Wskaźniki cen:												
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :												
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A .	.	98,4	.	.	99,2	.	.	99,3	.	.	99,4
	B .	.										

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca. ^c W kwartale.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźniki cen (dok.):												
skupu ziarna zbóż:												
poprzedni miesiąc = 100	A 106,0	98,4	97,6	97,5	93,6	101,9	102,3	96,7	101,6	101,1	103,1	100,8
	B 99,0	95,9										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 97,7	97,8	91,5	88,5	82,7	87,4	104,7	98,8	98,9	102,4	102,2	100,1
	B 93,5	91,1										
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):												
poprzedni miesiąc = 100	A 103,7	106,2	99,0	97,9	101,4	101,5	94,1	102,4	97,2	102,1	105,5	97,9
	B 98,5	98,8										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 94,9	102,7	105,7	101,2	103,4	103,4	100,7	102,3	100,7	107,4	111,2	108,4
	B 102,9	95,8										
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:												
poprzedni miesiąc = 100	A 98,2	109,1	100,1	100,1	95,3	105,4	98,9	99,7	106,1	93,9	88,2	99,5
	B 103,4	105,0										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 79,7	95,8	93,9	87,0	84,4	84,4	82,4	84,5	94,8	94,8	86,1	93,0
	B 97,9	94,2										
Relacje cen skupu ^a żywca wieprzowego do cen targowiskowych żyta	A 7,2	9,5	7,9	7,9	8,4	9,8	8,2	7,6	8,0	9,5	8,0	7,1
	B 6,5	6,9										
Produkcja sprzedana przemysłu ^b (w cenach stałych):												
poprzedni miesiąc = 100	A 96,5	96,1	115,6	93,4	96,2	108,1	99,9	93,9	117,9	97,5	99,6	114,4*
	B 71,5*	109,0										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 103,3	101,5	106,3	101,7	101,5	111,5	108,3	104,2	110,6	104,2	110,2	127,9*
	B 94,8*	107,5										
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):												
poprzedni miesiąc = 100	A 30,9	90,8	135,0	152,0	97,0	107,0	96,2	120,8	115,9	96,3	100,8	127,0
	B 27,5	135,8										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A 96,6	79,8	80,2	140,5	90,2	73,5	81,3	113,2	94,2	96,8	113,6	99,5
	B 88,5	132,4										

a Ceny bieżące bez VAT. b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

WYBRANE DANE O WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE A – 2015 r. B – 2016 r.		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	A	511	806	1335	1878	2194	2691	3542	4087	4653	5106*	5833*	6718*
	B	480	962										
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	A	81,0	70,3	77,3	88,6	85,4	91,4	100,6	104,8	103,9	100,2*	102,9*	107,6*
	B	93,9	119,4										
Sprzedż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	A	81,2	100,8	118,9	100,3	94,3	102,5	99,1	101,2	99,4	111,7	90,5	112,2
	B	81,7	101,9										
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	A	97,6	101,8	105,0	103,6	104,8	107,4	102,2	107,0	104,2	109,4	111,2	106,7
	B	107,4	108,6										
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b :													
brutto ^c (w %)	A	.	.	5,4	.	.	5,3	.	.	5,3	.	.	.
	B	.	.										
netto ^d (w %)	A	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	4,4	.	.	.
	B	.	.										
Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw ^b (w mln zł; ceny bieżące)	A	.	.	629,7	.	.	1487,4	.	.	2893,5	.	.	4089,4
	B	.	.										
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	A	.	.	130,2	.	.	115,7	.	.	114,0	.	.	115,6
	B	.	.										
Podmioty gospodarki narodowej ^e w rejestrze REGON (stan w końcu okresu)	A	191753	191936	191696	191844	192110	192816	193125	193369	193583	193906	193538	193470
	B	193413	193596										
w tym spółki handlowe	A	14393	14474	14586	14661	14733	14834	14913	14997	15073	15232	15362	15485
	B	15566	15644										
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	A	1817	1821	1823	1830	1825	1825	1827	1829	1839	1835	1837	1832
	B	1857	1861										

^a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane są prezentowane narastająco. ^c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności. ^d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności. ^e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

* Dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej publikowanych.